

Έφυγε ένας μεγάλος ηγέτης

Στις 6:20 το απόγευμα ένα τεράστιο κεφάλαιο έκλεισε. Είχε αρχίσει στις 24 Απριλίου το 1919 στη Λευκωσία. 95 ολόκληρα χρόνια μετά, η φύση αδυσώπητη κτύπησε. Ο πρώην Πρόεδρος της Δημοκρατίας Γλαύκος Κληρίδης, έκλεισε τα μάτια και κοίταξε την αιωνιότητα. Δεν ήθελε να τον βάλουν στον αναπνευστήρα. Το είχε ζητήσει από τους φίλους και συνεργάτες του... «Όταν έρθει η ώρα, να αφήσετε τη φύση μόνη της», φέρεται να τους είπε.

Από την Τετάρτη το πρωί νοσηλεύονταν στην κλινική «Ευαγγελίστρια» στη Λευκωσία. Την Πέμπτη, απόγευμα, ο προσωπικός γιατρός και φίλος του Ιωσήφ Κάσιος, έκανε την πρώτη ανακοίνωση: «Ο Πρόεδρος Κληρίδης είναι σε κρίσιμη κατάσταση, τα πράγματα είναι πολύ δύσκολα». Από εκείνη τη στιγμή, πολιτική ηγεσία και λαός περνούσαν ώρες αγωνίας. Η ηλικία του δεν άφηνε πολλές ελπίδες, όμως το όνομα του αφήνει πολλές σελίδες γραμμένες στο βιβλίο του τόπου. Από νωρίς χτες το πρωί, ο γιατρός Κάσιος έκανε τη δυσάρεστη αλλά σαφή δήλωση, «φαίνεται ότι δεν θα καταφέρει να ανακάμψει ο πρώην Πρόεδρος της Δημοκρατίας Γλαύκος Κληρίδης». Οι ώρες περνούσαν και έχανε κάθε επαφή με το περιβάλλον, όμως ήταν ήρεμος στο κρεβάτι του με πολύ γαλήνια όψη.

Καθόλη τη διάρκεια της ημέρας από την κλινική πέρασαν μέλη του πολιτικού κόσμου και άλλοι αξιωματούχοι. Στο πλευρό του συνεχώς η κόρη του Καίτη και ο γαμπρός του, καθώς και ο στενός του συνεργάτης, πρώην υφυπουργός παρά τω προέδρω Παντελής Κούρος. Στην κλινική είχαν μεταβεί από το πρωί ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ Αβέρωφ Νεοφύτου, ο υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων Τάσος Μπισοπούλου, ο υπουργός Αμυνας Φώτης Φωτίου, ο υπουργός Υγείας Πέτρος Πετρίδης, πρώην υπουργοί, βουλευτές και συνεργάτες του. Ο κυβερνητικός Εκπρόσωπος Χρήστος Στυλιανίδης δήλωνε το μεσημέρι ότι ο πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης, ο οποίος βρίσκεται στη Σρι Λάνκα για τη Σύνοδο της Κοινοπολιτείας, ενημερωνόταν συνεχώς για την πορεία του Γλαύκου Κληρίδη.

Ο Πρόεδρος, ανέφερε ο Εκπρόσωπος, «είχε μια μακρόχρονη πολιτική σχέση με τον Γλαύκο Κληρίδη και δεν ήταν μόνο πολιτική η σχέση, αλλά και προσωπική και φιλική». Ανέφερε ότι «με όλους μας ήταν σαν πατέρα ο Γλαύκος Κληρίδης. Δεν ήταν απλώς πολιτικός μέντορας, αλλά ένας άνθρωπος που σφράγισε τη ζωή όλων μας και βέβαια σφράγισε τη ζωή της ιδιαίτερης πατρίδας του, της Κύπρου».

Στις 6:20 το απόγευμα ο κ. Κάσιος, έκανε την τελευταία του ανακοίνωση: «Ο πρόεδρος Κληρίδης, δυστυχώς μας άφησε».

Η είδηση μεταδόθηκε χωρίς καθυστέρηση από τα ΜΜΕ και μόλις μερικά λεπτά αργότερα έξω από την κλινική «Ευαγγελίστρια» δεκάδες κι ύστερα εκατοντάδες κόσμου. Φίλοι και υποστηρικτές του πλούσιου έργου του πρώην Προέδρου της Δημοκρατίας.

Ο άνθρωπος που υπηρέτησε την Κύπρο για 70 τόσα χρόνια, έβαλε τελεία στη γεμάτη ιστορία του. Το όνομα του γράφτηκε για πάντα ανάμεσα στα ονόματα των Μεγάλων του τόπου. Η αναγραφή σε ένα πανό που ανάρτησαν φίλοι του έξω από την «Ευαγγελίστρια» είναι χαρακτηριστική: «Ευχαριστούμε που μας τίμησες με την ακεραιότητά σου».

ΓΛΑΥΚΟΣ ΚΛΗΡΙΔΗΣ,

Ο ΚΑΛΟΣ ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ

Αν η σύγχρονη κυπριακή ιστορία είχε όνομα, το όνομά του, θα ήταν μια από τις ελάχιστες επιλογές που είχε να διαλέξει. Βίοι παράλληλοι. Πρωταγωνιστής και συνοδοιπόρος μιας πορείας που ξεκίνησε. Καραβοκύρης στο καράβι της Κυπριακής Δημοκρατίας. Άλλοτε δίπλα από τον τιμονιέρη σε φουρτούνες, άλλοτε κρατώντας ο ίδιος το τιμόνι τιθασεύοντας τη μανία των κυμάτων και χαράσσοντας πορεία. Πολλές φορές, κόντρα στο ρέμα, έχοντας πλήρη εμπιστοσύνη στις επιλογές του, ως έμπειρος οδηγός και με τη σοφία της γνώσης και της εμπειρίας που τον διακατείχε εκ φύσεως. Με πραότητα, νηφαλιότητα και αξιοπρέπεια, αναλάμβανε το βάρος των ευθυνών των ιστορικών στιγμών, απέναντι στην κριτική που αναπτυσσόταν πολλές φορές απέναντί του. Γλαύκος Κληρίδης. Ένα όνομα, ένας πολιτικός, συνώνυμο της σύγχρονης ιστορίας ενός λαού, ενός κράτους. Ο γέρος της Κυπριακής Δημοκρατίας έφυγε, αφήνοντάς την ορφανή, με μια παρακαταθήκη όμως, έργων, λόγων και πράξεων που θα τον μνημονεύει αιώνια...

Ο Γλαύκος Κληρίδης, ένας από τους 4-5 ανθρώπους που «γέννησαν», «έθρεψαν» και «ανέθρεψαν» την Κυπριακή Δημοκρατία. Στάθηκαν στυλοβάτες και την ορθοπόδησαν σε καιρούς χαλεπούς και δύσκολους και ένας από αυτούς, που η ίδια η ιστορία του ανέθεσε ρόλο πρωταγωνιστικό και μόνιμο, δίνοντας μολύβι και χαρτί για να γράψει τις σελίδες της, αναγνωρίζοντας την ικανότητα και την τόλμη, όταν νεαρός δικηγόρος έκανε την εμφάνισή του στη σκηνή, πηγαίνοντας πάντα προς τα εκεί που η πολιτική κρίση του επέβαλλε, ακόμα κι αν θα ήταν αντίπαλος με τον ίδιο του τον πατέρα ως πολιτικό... Ήταν η αρχή μιας μακράς πορείας, βήμα-βήμα με την πορεία αυτού του τόπου. Ο ηγέτης που λατρεύτηκε, κατακρίθηκε έντονα πολλές φορές, κέρδισε όμως σεβασμό όσο ελάχιστοι πολιτικοί. Ήταν στις 24 Απριλίου του 1919, όταν η ιστορία θα κατέγραφε τη γέννηση ενός πρωταγωνιστή της. Ο διαπρεπής δικηγόρος, Ιωάννης Κληρίδης, θα αποκτούσε το δεύτερο παιδί του, τον Γλαύκο. Μαζί με τη Χρυσάνθη, τη μεγαλύτερη κατά ενάμιση χρόνο από τον Γλαύκο και τον Ξάνθο κατά έξι χρόνια μικρότερο του Γλαύκου, θα συμπληρωθεί η οικογένεια. Παρά τις αρχικές επιφυλάξεις της μητέρας του, όπως ο ίδιος είχε πει κάποτε σε συνέντευξη, ο Γλαύκος, θα πάει σχολείο, θα τελειώσει το δημοτικό και αργότερα θα δώσει εξετάσεις, παίρνοντας μια θέση στο Παγκύπριο Γυμνάσιο Λευκωσίας.

Πριν ωστόσο προλάβει να τελειώσει, λόγω κάποιων διαφωνιών του με τον διευθυντή του σχολείου και τον Καθηγητικό Σύλλογο (επειδή επέμενε να γράφει στη δημοτική και όχι στην καθαρεύουσα!), φεύγει από το σχολείο. Πηγαίνει στην Αγγλία και αφού μαθαίνει καλά τη γλώσσα, μπαίνει στο Πανεπιστήμιο. Σπουδάζει νομικά στο «Kings College» του Πανεπιστημίου του Λονδίνου και παίρνει

τον τίτλο L.L.B. το 1948. Το 1951 αναγορεύθηκε Barrister-at-Law στο Gray's Inn.

Στο διάστημα ωστόσο αυτό, μεσολαβεί η έναρξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Ο κίνδυνος να επικρατήσει ο φασισμός στην Ευρώπη, δεν τον αφήνει ασυγκίνητο. Το 1939, ο Γλαύκος Κληρίδης, παίρνει την απόφαση να καταταγεί στη RAF, τη Βρετανική Πολεμική Αεροπορία.

Όπως είχε πει ο ίδιος πολλές φορές, ανακοινωνώντας την απόφασή του στον πατέρα του, του είχε αναφέρει ότι αν επικρατούσε ο φασισμός τελικά, δεν θα είχαν κανένα νόημα οι σπουδές του ως δικηγόρος, αφού δεν θα μπορούσε να ασκεί το επάγγελμα.

Το 1942, το αεροπλάνο του καταρρίφθηκε από τους Γερμανούς και ο ίδιος, πιάστηκε αιχμάλωτος. Εκεί, σε αντίξοες συνθήκες, κρατείται μέχρι το τέλος του πολέμου μαζί με άλλους αιχμαλώτους. Οι πολεμικές υπηρεσίες του κρίθηκαν ως εξαιρετικές και διακεκριμένες. Με Βασιλικό Διάταγμα το όνομά του δημοσιεύθηκε στο «London Gazette» διότι αναφέρθηκε σε πολεμικό ανακοινωθέν για εξαιρετική υπηρεσία. Μετά την απελευθέρωσή του, επιστρέφει στην Αγγλία για να συνεχίσει τις σπουδές του. Τότε ήταν που γνώρισε και τη μεγάλη αγάπη της ζωής του, τη Λίλα, την οποία θα παντρευτεί λίγο μετά με πολιτικό γάμο. Το 1949, η οικογένεια Γλαύκου Κληρίδη, μεγαλώνει κατά ένα μέλος, την Καίτη Κληρίδου, και δύο χρόνια μετά, επιστρέφουν όλοι μαζί στην Κύπρο. Η πατρίδα, έμπαινε σε δύσκολες εποχές και ο Γλαύκος, είχε ρόλο να διαδραματίσει...

Ο «ΥΠΕΡΕΙΔΗΣ» ΤΗΣ ΕΟΚΑ

Με την επιστροφή του στην πατρίδα, μπαίνει στη μάχιμη δικηγορία. Τέσσερα χρόνια μετά, στην Κύπρο, αρχίζει ο απελευθερωτικός αγώνας 1955-1959 και ο Γλαύκος Κληρίδης, εντάσσεται στην ΕΟΚΑ παίρνοντας το ψευδώνυμο «Υπερείδης». Από τη θέση του ως δικηγόρος, αναλαμβάνει την υπεράσπιση πολλών αγωνιστών που είχαν συλληφθεί από τους Άγγλους και ετοιμάζει φάκελο για πολλές περιπτώσεις παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τους αποικιοκράτες, τις οποίες παρουσίασε η Ελληνική Κυβέρνηση στην Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Η ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

Τον Ιούλιο του 1960 διεξάγονται οι πρώτες βουλευτικές εκλογές στην Κύπρο. Ο Γλαύκος Κληρίδης, επικεφαλής του συνδυασμού του Πατριωτικού Μετώπου εξελέγη μέλος και στη συνέχεια Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στη θέση αυτή παρέμεινε μέχρι τον Ιούλιο του 1976. Μεσολάβησε η επανεκλογή του στα βουλευτικά έδρανα στις βουλευτικές εκλογές του 1970, όταν τότε ηγήθηκε του πρώτου κόμματος που είχε ιδρύσει ο ίδιος μαζί με τον Πολύκαρπο Γιωρκάτζη και τον Τάσσο Παπαδόπουλο και τις ευλογίες Μακαρίου. Το 1976, η κοινοβουλευτική του πορεία θα διακοπεί. Λίγους μήνες πριν, ο Γλαύκος Κληρίδης είχε εξαγγείλει τη δημιουργία του κόμματός του, του Δημοκρατικού Συναγερμού, το οποίο αν και